

Vihreä kasvu maalta on vastaus Suomen haasteisiin

MAASEUDUN TULEVAISUUS

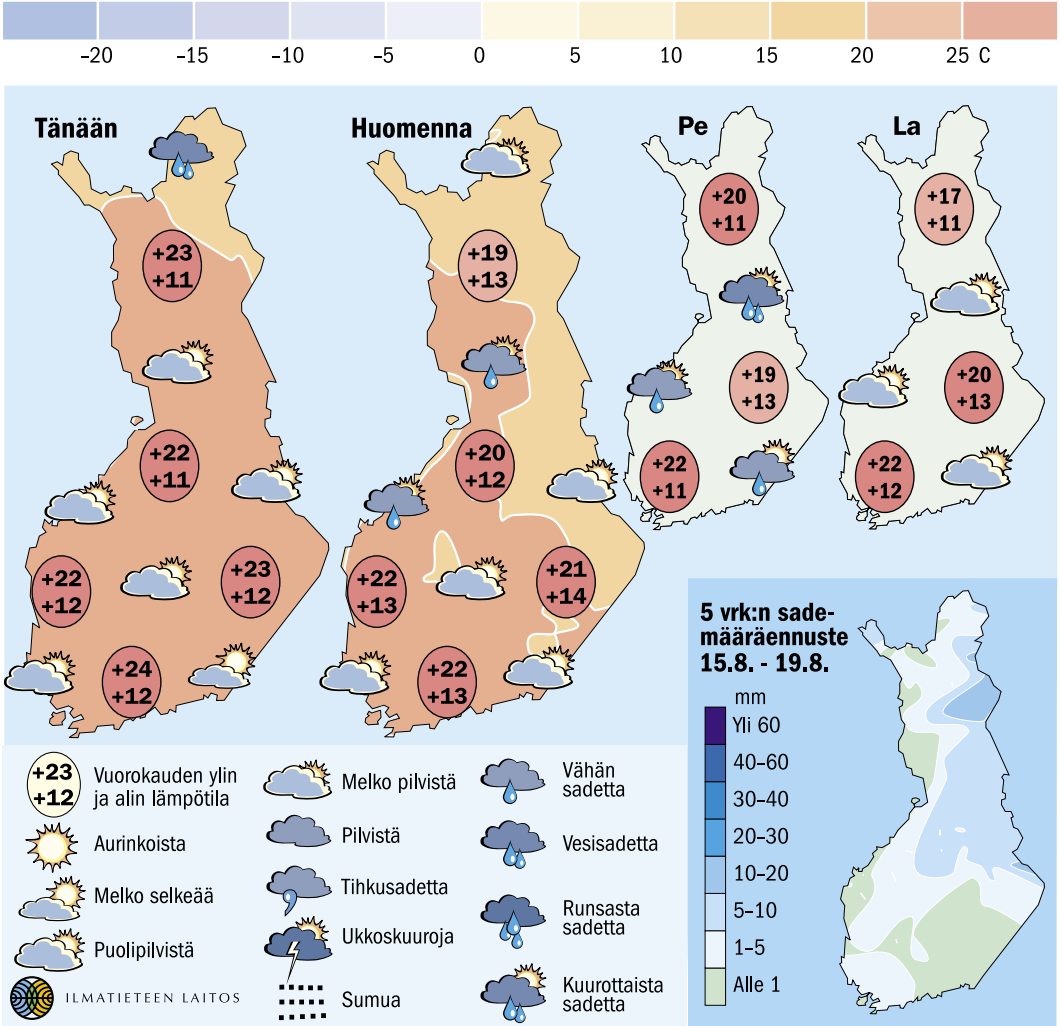
NRO 95 - PERUSTETTU 1916
KESKIVIIKKONA 15. ELOKUUTA 2012

VAIHTOKONEPÖRSSI

020 350 500

www.valtra.fi valtrameklari@valtra.com

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

Poutaa koko maassa

VIIDEN LÄHIVUOROKAUDEN AIKANA Suomen sää-tä hallitsee laaja korkeapaineen alue ja sää on lähipäivinä pääosin poutaista. Pilvisuus vaihtelee jakson aikana enimmäkseen puolipilvisestä selkeään. Viikonlopun aikana sadekuurot hieman yleistyvät.

PÄIVÄLÄMPÖTILA on laajalti 18 ja 23 asteen välillä, Pohjois-Lapissa on viileämpää. Yölämpötilat ovat pääosin 7 ja 14 asteen välillä.

JAKSON ENNUSTETTU SADEMÄÄRÄ on maan etelä- ja keskiosassa 0–2 millia, maan pohjoisosassa 4–10 millia.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN AIKANA sää muuttuu epävakaisemmaksi.

Maatalouden sääpalvelun puhelinnumero

• 24 tuntia vuorokaudessa
• hinta: 0,93 €/min + paikallispuhelumaksu

Kaikkialla maassa alueellisenä numerosta:

0600 10620

Ilmatieteenlaitoksen

STOCKTOOLS.FI

Hitsarin nettikauppa

- Paineensäätimet
- Polttoleikkaus
- Kohdeilmastointi
- Työympäristö
- Edulliset hinnat
- Nopeat toimitukset
- Yhtä lähellä kuin lähin Postin palvelupiste

Seuraa säättutkaa ettet ruiskuta turhaan

www.maaseuduntulevaisuus.fi
mobiililehti: m.mt1.fi

Rahanarvoiset edut kestotilaaajalle!

Maaseudun Tulevaisuuden kestotilaaajetuna saat:

TÄYDELLISEN SÄÄPALVELUN

UUSI ETU

Lukuoikeuden näköislehteen ja arkistoon

UUSI ETU

Lukuoikeuden Kantri-kuukausiliitteen näköislehteen

Kirjaudu heti osoitteessa: www.maaseuduntulevaisuus.fi/kirjaudu

Viljelijä kehitti kuivuriin rikkojen erottelulaitteen

PIHTIPUDAS (MT)
Neljän vuoden tuotekehittelyn jälkeen pihhtiputalaisen **Veikko Kinnusen** keksimä rikkaseula on valmis myyntiin. Laite asennetaan alas kuivurin ja elevaattorin väliin siirtoputken tilalle.

Kinnunen ryhtyi kehittämään laitetta mietittyään, miten rikkasienemenet saisi pois viljan seasta. Jyvien kanssa suunnilleen samapainoiset rikkakasvien siemenet eivät erottuneet riittävästi kuivurin esipuhdistimessa.

”Jos lisää imuilmaa, jyvät lähtevät ensin.”

Hänen mielestään nykyisillä öljyn hinnoilla rikkakasvien siemeniä ei kannata kuivata. Erottelu rikkasienemenet hän kaataa hakelämmityskattilaan.

”Jos ei tule lämpöä, niin ainakin itävyys häviää.”

Ensimmäisen rikkaseulan Kinnunen teki pyöreään putkeen. Sen teho ei ollut riittävä.

Lukuisten kokeilujen ja parannusten jälkeen on valmistuksessa malli, jossa on irrotettava seula.

Kahdella peräkkäisellä painotetulla jarrulevyllä viljanjyvät ja rikat levitetään lähes puolen neliön seuralle ohuena massana.

Käy kaikkitin kuivreihin
Kinnunen on testannut laitetta omassa sadan hehtoliträn Antti-kuivurissaan syksyllä kuivauksen aikana.

Kinnunen kuivaa omat ja muutaman naapurin viljat. Etenkin luomuviljan seassa olevien rikkasienemen erotteluun uusi laite sopii mainiosti.

Kinnusen pihapellon yhdellä loholla oli rypsiä kaksi vuotta sitten. Vielä tänä kesänä kylvety kauran joukkoon on ilmaantunut varsin paljon rypsiä. Puinnin jälkeen riittää eroteltavaa.

Rikkaseulan asentaminen kuivuriin vie muutaman minuutin. Laitteet tekee viitasaarelainen valmistaja mittojen mukaan.

Kinnunen on hakenut laitteelle mallisuojan. Rikkaseulan myy Viita-Kone Oy Viitasaarella ja sen verollinen hinta on tuhan-

nen ja kahden tuhannen euron välissä.

Korialle kaksi laitetta
Korialainen **Tommi Mattila** osti kerralla kaksi rikkaseulaa. Toisen, isompireikäisen hän laittaa viime kesänä rakennetun kuivurin yläpäähän. Se erottelee valvatun pampulat ja muut isommat epäpuhtaudet luomuviljasta.

Kuivurin alapäähän asennettava toinen laite erottelee jyviä pienemmät rikkasienemen.

Mattilan mukaan rikkasienemen pyritään poistamaan pelloilta puimalla niitä viljan sekaan mahdollisimman paljon. Rikat erotellaan kuivurissa.

Mattila on kokeillut omatekoista pyöreään putkeen tehtyä rikkaseulaa. Jo se seippasi kuivauserästä kottikärryllisen rikkasienemiä talteen.

Kinnusen kehittämän laitteen Mattila uskoo olevan omatekois-taan huomattavasti tehokkaamman.

REIJO VESTERINEN

Pedot, talvet ja metsästys vähentävät metsäkauriita

Vain Uudellamaalla, Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa on tiheyslukujen perusteella kestävästi metsästettävä kauriskanta. Isossa osassa maata kauriiden kanta on vähentynyt merkittävästi viiden vuoden aikana.

Pedot, ankarat talvet ja metsästyks ovat syynä Suomen metsäkauriskannan hupenemiseen. Näin todetaan Suomen riistakeskuksen tekemässä haastateltutkimuksessa.

Tiheyslukujen perusteella näyttää siltä, että kestävästi metsästättävä kauriskanta on vain Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueilla.

Tulos vastaa lumijälkilaskennoissa saatua viiden vuoden keskiarvoa, joskin paikalliset tiheyserot ovat suuria.

Yli puolet riistanhoitoyhdistyksistä kertoi kauriskannan vähentyneen merkittävästi viiden vuoden aikana.

Suurimpana syynä pidettiin kasvaneita suurpetokantoja. Muina vaikuttavina tekijöinä mainittiin vahvat kettukannat, ankarat talvet sekä väärin kohdennettu metsästys.

Vain pieni vähemmistö jäi suden saatiksi
Vastaajat arvioivat suurpetojen tappaneen vuoden aikana yli 2000 kaurista. Määrä on lähes neljännes vastaajien kanta-arviosta.

Voimakkainta petojen saalistuspaine oli Pohjois-Hämeessä ja Kainuussa.

Ylivoimaisesti ahkerin kauriiden tappaja on ilves. Vain viisi prosenttia tapetuista kauriista laitettiin suden tiliin.

Suden osuus tapetuista kauriista oli muita suurempi Satakunnassa ja Oulun alueella.

Vastaajat arvioivat, että pedot tappavat enemmän kauriita kuin metsästäjät.

JUKKA VAITTINEN

Metsäkauriiden kanta ei kestä metsästystä, todetaan Riistakeskuksen tekemässä selvityksessä.

kunnassa ja Oulun alueella.

Vastaajat arvioivat, että pedot tappavat enemmän kauriita kuin metsästäjät.

Rauhoituksia paikallisesti
Monet metsästyssseurat ovat rauhoittaneet kauriin met-

sästykseltä. Uudellamaalla yli puolet vastaajista ilmoitti, että osa alueen seuroista on kieltänyt kauriin pyynnin. Varsinais-

Suomessa ja Satakunnassa rauhoituksista tiesi vain joka kolmas vastaaja.

Metsäkauriin pyyntiin osallistui kyselyyn vastanneissa riistanhoitoyhdistyksissä keskimäärin noin 50 henkilöä per yhdistys. Vaihdeluväli oli nol-lasta yli neljäänsataan.

Riistanhoitoyhdistyksen jäsenmäärästä noin viisi prosenttia oli kauriinpyytäjiä.

Tarkempaa ohjeistusta metsästyksen kaivataan
Vastanneiden lievä enemmistö kaipasi nykyistä tarkempaa metsästyksen ohjausta. Sarven-sa pudottaneiden urosten met-sästys marraskuulta eteenpäin saattaa olla ongelma, sillä kaadettavia eläimiä ei pysty sarvien perusteella valikoimaan.

Useat vastaajat esittivät kaurispuukien kevätmetsästyksen kieltämistä.

Mikäli kevätmetsästyksessä ammutaan alueen valtapukit, se saattaa heikentää paikallista kauriskantaa huomattavasti.

Niissä vastauksissa, joissa ei nähty tarvetta metsästyksen ohjaukseen, yleisin peruste oli kauriskannan ja pyynnin vähi-syys.

Metsäkauriin hallinnolliseen rajoittamiseen ei nähty tarvetta.

Vahingoista ilmoitti joka viides vastaaja
Kauriiden aiheuttamista vahin-goista raportoi 12,5 prosenttia vastaajista. Vahingot olivat odo-tetusti mansikkaviljelmillä sekä kuusen ja koivun istutusaloilla.

Pohjois-Suomesta kerrottiin muutamista tapauksista, joissa kauriit olivat tarvelleet tuore-huaumoja ja -paaleja.

Vahinkojen arvioitiin olleen vähäisiä, ja vahinkomäärien säi-lyneen ennallaan viiden vuoden aikana.

Liikennevahinkoja ei edes kysytty.

Suomen riistakeskus kysyi toukokuussa kaikkien 298 riis-tanhoitoyhdistysten toiminnan-ohjaajilta käsityksiä kauriskan-nan koosta.

129 toiminnanohjaajaa vas-tasi.

Suhteellisesti eniten vastauk-sia tuli Satakunnasta, vähiten Rannikko-Pohjanmaalta.

REIJO VESTERINEN

Käkinaaraita on kahta värimuotoa

Värien tarkoitus hämätä pikkulintuja

Harva suomalainen on nähnyt käen ruskeaa värimuotoa. Jotkut naaraskäet muistuttavat värityk-seltään ampu- tai tuulihaukkaa.

Kyseessä on polymorfia. Se on ilmiö, jossa samasta lajista on olemassa useita muotoja. Jyväskylän yliopiston bio- ja ympäristötieteiden laitoksen tutkijat **Johanna Mappes** ja **Leena Lindström** toteavat elokuun Science-lehdessä.

Suomalaistutkijat analysoivat samassa lehdessä olevaa eng-lantiläistutkijoiden artikkelia samasta aiheesta.

Maailmalla ja myös Suomessa on tutkittu paljon saman lajin värimuotoja.

Mimikriaksi sanotaan ilmiötä, jossa matkija jäljittelee vaarallista mallia. Tästä esimerkkejä ovat myrkylliset ampiaiset ja niitä matkivat kukkakärpäset.

”Mimikria toimii, jos matkijoita on tarpeeksi vähän”, Map-pes selvittää.

Osa pikkulinnuista erottaa jo vihollisensa
Monet pikkulinnut tunnistavat käen vihollisekseen, koska se munii pikkulintujen pesiin. Englannissa rytkerttunen on tärkein käen isäntälaji.

Osa rytkerttuista on oppinut erottamaan käen varpushaukas-ta.

Kerttuset varoittavat naapu-reitaan ei-toivotusta vieraasta.

Kun käen harmaa muoto muistuttaa varpushaukkaa, ruskea käkinaaras matkii ampu-haukkaa tai tuulihaukkaa.

Harmaan muodon oppineet rytkerttuset eivät välttämättä tunnista ruskeaa käkeä eivätkä ruskeaan tottuneet harmaata.

Ruskea käki harvinainen
Lappeenrantalainen biologian opettaja **Jarkko Rutila** on kirjoittanut käkien väreistä vuonna 2008 ilmestyneeseen kirjaan Käki.

Rutilan mukaan käen ruskea värimuoto on harvinainen Suo-messa.

Naaraskäet viettävät pii-lottelevaa elämää, niitä näkee harvoin. Kauempaa uros- ja naaraskäen erottaa vain äänestä, Rutila sanoo.

Suomessa käen yleisin isäntälaji on leppälintu. Vähintään kolmannes käen munista löytyy leppälinnun pesistä.

Muita isäntälajeja ovat västä-räkki, jättepeippo ja harmaasiippo. Käkien munia on löydetty lähes sadan eri lintulajin pesistä. Yllättävimpiä paikkoja ovat fa-saania ja pikku-ukun pesät.

Rutila on löytänyt Lappeen-rannan seudulla käen munan noin joka viidennestä leppälin-nun pesästä.

Leppälintu punnertaa käen munan ulos pesästä
Erään tutkimuksen mukaan leppälinnut ovat oppineet erot-tamaan käen munan ja punner-tavat sen ulos pesästä. Lähes puolet leppälinnuista hylkää pesänsä, jos käki käy sinne mu-nimassa.

Käenpoikanen puolestaan punnertaa heti synnyttyään isäntälinnun poikaset ulos ja saa näin koko ruoka-annoksen itselleen.

Käkinääras on ulkoistanut poikasensa elättämisen alusta loppuun.

REIJO VESTERINEN

Satokausi avataan Agrimarketissa!

Viljakaupan ammattilaiset palveluksessasi.

Agrimarket on valmiina uuden satokauden viljakauppaan. Viljasadollesi on kysyntää. Tuorein markkinatieto ja tarjous sadostasi on yhtä lähellä kuin lähin Agrimarket.

Oma viljakauppasi lähellä Sinua!

Tervetuloa viljakaupoille!